BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea — 12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 349 Miercuri 20 Decembrie 1939 — 12 Pagini — P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei

UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Pentru apărarea națională

In vremurile grele de-acum, preocuparea de căpetenie a națiunilor europene, fie că sunt în stare de război, fie că sunt în neutralitate, este întărirea forțelor lor armate.

Dacă beligeranții fac sforțări și sacrificii ca să-și asigure superioritatea forțelor militare, aeriene și navale spre a putea câștiga victoria, lipsa de siguranță din afară, creată de războiul actual, impune neutrilor aceleași sforțări și sacrificii în vederea îndeplinirii programului lor de înarmare într'un ritm mai accelerat pentru menținerea neutralității lor și apărarea independenței și teritoriului lor, în cazul când ele ar fi amenințate.

Cum nimeni nu poate să prevadă evoluția evenimentelor, pregătirea din vreme a mijloacelor de apărare este pentru noi un comandament al politicii naționale.

Cu atât mai mult se impune această pregătire, cu cât condițiile în care se trece, în epoca noastră, de la starea de pace la starea de război, se deosebesc de cele din trecut, după cum sunt schimbate și condițiile de organizare ale mijloacelor de apărare.

Odinioară se organizau, în vederea războiului, numai forțele militare ce intrau în compoziția armatei destinată să participe la operațiuni; astăzi trebue să se organizeze națiunea armată, căci războiul modern a luat un caracter totalitar.

Un alt factor precumpănitor în problema apărării naționale, în strânsă legătură cu sporirea mijloacelor defensive, este acel spirit de solidaritate și de sacrificiu liber acceptat, din partea tuturor cetățenilor patrioți, conștienți de drepturile și datoriile lor, care constitue forța dinamică a națiunii.

Numai pătrunși de acest spirit al solidarității colective și al sacrificiului impus fiecăruia de interesele superioare ale țării și națiunii noastre, vom putea să fim pregătiți, atât materialicește, cât și moralicește, să apărăm, dacă va fi nevoe, drepturile și independența noastră, împotriva oricui ar îndrăzni să le nesocotească.

Victoria pe teatrul de operațiuni nu este de cât rezultanta sforțărilor și sacrificiilor făcute din timp de pace pentru întărirea forțelor materiale și morale ale națiunii; după cum aceleași sforțări și sacrificii pot să înlăture războiul, asigurând pacea.

Sprijinirea comerțului român

Articolele ce am scris mai zilele trecute în chestiunea românizării vieței economice, au provocat mai multe scrisori din partea cititorilor. Dela cititori români și dela cititori de altă origină etnică. Printre scrisorile primite dela aceștia din urmă, relev ca trădând o mentalitate, de care e bine să se ia cunoștință, scrisoarea unui neroman, care socoate că actuala proporție atât de neinsemnată a elementului românesc în viața economică a țării este justă și oarecum naturală.

Iată cum își justifică acest corespondent ocazional afirmația:

Marea majoritate a românilor — români în înțelesul etnic — o formează pătura rurală, care nu este o clasă comercială. Așa fiind, minoritarii și străinii au la orașe situații economice în proporție cu numărul lor.

E o afirmație care păcătuește din două părți. Intâi, pentrucă românii trebue să aibă acasă la dânșii, mai ales în viața economică, locuri în proporție cu totalitatea numărului lor și cu rolul de întemeietori, stăpâni și susținători ai țării. Este cel puțin absurd ca din numărătoare să fie exclusă pătura țărănească. Dacă e adevărat că țăranii nu sunt negustori, nu este însă mai puțin adevărat că ei susțin comerțul, că ei formează grosul clientelei pentru negustori.

Al doilea. Chiar dacă am ține seamă numai de populația orășenească, tot îi găsim pe români, sub raportul vieții economice, în stare de vădită inferioritate.

Pentru a ne convinge de acest adevăr, n'avem, de pildă, decât să cercetăm situația din Capitală. Iar dacă ar fi să întindem cercetările la orașele din Moldova, din Basarabia, din Bucovina, din Ardeal, din Maramureș, etc., vom ajunge la constatări și mai întristătoare.

Inlăturând deci ca absolut lipsite de logică și de temeiu afirmațiuni în sensul celei de mai sus, să ne oprim puțin asupra observațiilor și constatărilor, ce nu sunt deloc îmbucurătoare, cuprinse în scrisorile primite dela câțiva negustori români. Ne-a impresionat în deosebi, prin adevărurile ce destăinuește, scrisoarea primită dela un negustor român, de felul lui mocan de prin părțile Brașovului.

Se cunoaște hărnicia, dârzenia la muncă și priceperea mocanilor la comerț. Mocanii, acești români așa de isteți, nu s'au dovedit numai buni crescători de turme de oi, ci și oameni cu înăscute și bine valorificate aptitudini comerciale. Așa, precum confirmă și corespondentul meu ocazional, cea mai mare parte a comerțului de manufactură din orașele Ploești, Brăila, Galați, Constanța, era în mâinile negustorilor mocani.

Era, dar nu mai este. Situația, de care vorbim, se referă la vremea de dinainte de războiul de întregire a țării. După război, străini veniți din diferite țări într'o perioadă când nu erau la noi legi de ocrotire suficientă a muncii și elementelor românești, au pus mâna pe comerțul mare și pe industrie. Sprijiniți de finanța străină și având legături cu mari case comerciale și industriale din alte țări, străinii, despre care este vorba, au izbutit să înlăture pe negustorii români și în mod deosebit pe cei de articole de manufactură și produse textile. Criza financiară acută și cu caracter internațional din anii 1930—1933 a desăvârșit opera de prăbușire a micului comerț românesc.

Trecutul însă n'are importanță, decât în măsura în care poate servi de învățăminte pentru viitor. De aceea, pentru a menține mica negustorime românească, atâta câtă a mai rămas, și pentru a înlesni sporirea numărului actual de negustori români, se cere, pe lângă măsurile ce am preconizat în articolele noastre precedente, înființarea, cu concursul Băncii Naționale, a unui „Credit comercial", care, bine înțeles în schimbul garanțiilor necesare, să împrumute în special pe micii negustori cu o dobândă mică și pe termen mai lung.

Această operă de ajutorare trebue întregită, între altele, și prin înlesnirile fiscale ce ar fi cu putință în împrejurările de astăzi.

Să nu uităm că o burghezie solidă și independentă e o piatră de temelie în actuala alcătuire socială și națională.

N. BATZARIA

ȘEDINȚA INSTITUTULUI DE DREPT AGRAR

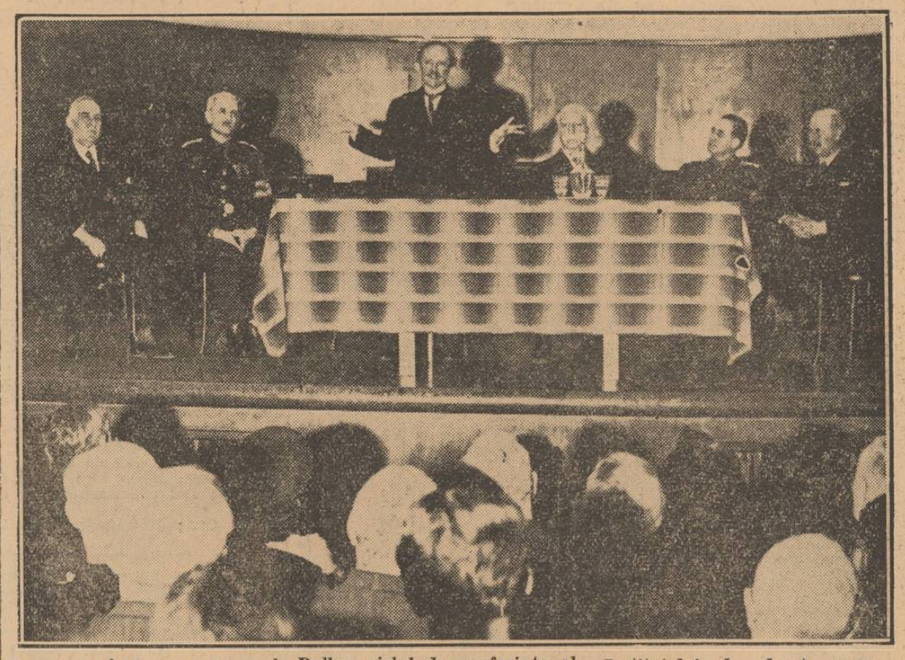

Duminică s'a inaugurat în sala Dalles, ciclul de conferințe al „Institutului de drept agrar și economie agrară din România" de sub președinția d-lui consilier regal G. G. Mironescu. In clișeul nostru: d. Andrei Rădulescu, primul-președinte al Inaltei Curții de casație, rostindu-și conferința.

(Darea de seamă în corpul ziarului).

MUNCITORII INTELECTUALI

de I. VION

Proectul de lege, depus la Cameră, pentru înființarea Casei de pensii a compozitorilor, pictorilor și sculptorilor, aduce din nou în discuție problema perspectivelor de viitor în viața atât de frământată și nerăsplătită, a muncitorilor intelectuali în genere.

In ultimul timp s'au făcut multe în acest domeniu și asigurarea ce se dă categoriilor intelectuale de mai sus, formează o latură care până acum fusese complet dată uitării.

„Confederația asociațiilor de profesioniști intelectuali" a activat cu sârguință și, în reuniunile și congresele ținute, s'a dezbătut pe larg problema, scoțându-se în evidență necesitatea de a se creia și pentru acești muncitori o operă de asistență și de prevedere socială.

In lucrarea sa despre asigurările sociale în Italia, Fernando Gozzetti, după ce enumeră tot ce s'a făcut în acest domeniu, scrie:

„Grație acestor măsuri, gratie acestei solidarități pe care ei pot să se bizue, artiștii și intelectualii din profesiunile libere, asigurați de soarta lor și alor lor, în caz de nevoe imperioasă, pentru cauză de boală, de bătrânețe, de invaliditate și de moarte, pot să se consacre cu mai multă liniște ocupațiunilor lor profesionale, studiilor lor, cercetărilor lor științifice, din care colectivitatea câștigă sub o formă ori alta".

In genere întrebarea pe care și-au pus-o societățile de intelectuali din toată lumea este simplă și omenească: muncitorul din comerț ori din industrii, chiar când este specialist, poate să-și schimbe meseria potrivit modificărilor economice ori împrejurărilor vieții, — dar ce face muncitorul intelectual?

Ce poate face sculptorul, compozitorul, ziaristul, etc., când din diferite motive nu-și poate exercita meseria în care s'a cristalizat?

Sunt, la noi, unele categorii

(Continuare în pag. 2-a)

D. Neville Chamberlain a vizitat zona frontului

Londra, 17 (Rador). — *D. Neville Chamberlain, însoțit de lordul Gort, de mai mulți generali și de 12 corespondenți de război, a vizitat zona frontului francez pe care îl țin trupele britanice expediționare.*

CRUCIȘETORUL „GRAF VON SPEE" A FOST SCUFUNDAT DE PROPRIUL SĂU ECHIPAJ

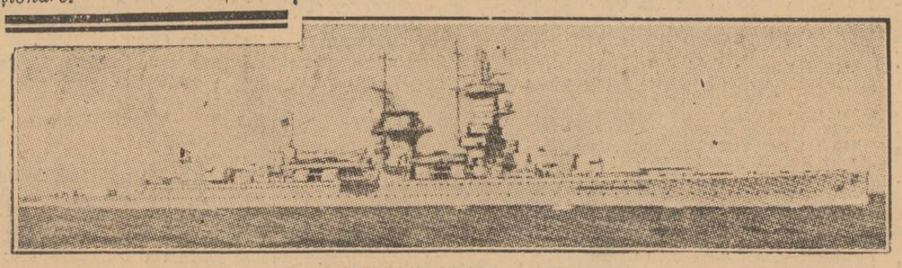

Crucișetorul „Graf von Spee"

Montevideo, 17 (Rador). — **Numărul exact al răniților debarcați depe „Graf von Spee" în cursul după amiezii este de 31.**

*

Montevideo, 17 (Rador). — **Corespondentul agenției Reuter transmite:**

Inainte de a ridica ancora, 700 membri ai echipajului cuirasatului „Graf von Spee" precum și cea mai mare parte din aprovizionări, au fost transferați depe cuirasat pe bordul vaporului german „Tacoma" care se află ancorat în rada portului.

Se crede că „Graf von Spee" intenționează să se scufunde el însuși.

Montevideo, 17 (Rador). — **Cuirasatul german „Admiral Graf von Spee" a părăsit cu o viteză redusă portul.**

Apoi el și-a mărit imediat viteza, trecând prin intrarea în port la ora 18,35.

Cuirasatul s'a îndreptat spre sud, urmat de „Tacoma".

Destinația sa este nesigură. Se crede că „Graf von Spee" se va duce în apele argentineene.

Două vase au putut fi zărite — unul britanic și altul argentinean — la câțiva metri în afara apelor teritoriale.

Guvernul iugoslav a extins legea pentru apărarea statului

Belgrad, 16 (Telegraph Orient). **Printr'un decret regal, apărut aseară, legea pentru apărarea statului a fost extinsă, în sensul că autoritățile polițienești locale pot să interzică anumitor persoane șederea în localitatea respectivă și să le fixeze domicilii forțate. Această măsură a fost luată în urma repetatelor dezordini universitare comuniste din Belgrad.**

Intr'o oră, marele vapor german a dispărut in valuri

Montevideo, 17 (Rador). — Postul de radio anunță că GRAF VON SPEE va fi scufundat la ora 20 de către propriul său echipaj.

*

Montevideo, 17 (Rador). — **Corespondentul agenției Havas transmite:**

Cuirasatul german „Admiral Graf Von Spee" s'a scufundat el însuși la o depărtare de cinci mile de coasta uruguayană.

*

Montevideo, 17 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

După ce a părăsit portul, cuirasatul ADMIRAL GRAF VON SPEE a ancorat la o depărtare de cinci mile de coastă, după care echipajul a scufundat vasul.

La ora 22,5, GRAF VON SPEE mai plutea, degajând o enormă masă de fum.

La ora 23,7, el a dispărut în valuri, după ce trei explozii au distrus ceeace mai rămăsese din bastiment.

TACOMA naviga în apropiere. In apele teritoriale se aflau două vase de război argentiniene.

Echipajul s'a salvat în 5 bărci.

FINLANDEZII AU CUCERIT 176 TANKURI RUSEȘTI

Helsinki, 17 (Rador).—Din sursă oficioasă — spune corespondentul agenției „Havas" — se anunță că, dela începutul ostilităților și până azi, finlandezii ar fi cucerit 17[illegible] tankuri rusești.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII SOCIETĂȚII NAȚIUNILOR

Delegatul Norvegiei, d. Hambro, a fost ales președinte al Adunării Societății Națiunilor

Finlanda este gata să reia negocierile cu Rusia Sovietică

O declarație a primului ministru finlandez

Stockholm, 17 (Rador). — **Corespondentul agenției DNB transmite o declarație făcută de primul ministru al Finlandei unui reprezentant al agenției telegrafice Suedeze.**

Un simplu ajutor umanitar și serios de simpatie în favoarea Finlandei nu ajută cu nimic, — ar fi spus primul ministru. Ceeace trebue este un ajutor efectiv. Iar ajutorul cel mai bun ar fi o acțiune pentru a convinge Unirea Sovietică să reia negocierile, pe care Finlanda este gata să le înceapă în orice moment.

NOTE

Sensul unei sărbători

Suntem în săptămâna premergătoare marii sărbători a Nașterii Domnului. Sub cerul plumburiu, magazinele își rânduiesc vitrinele pline de sânteietoare podoabe și, ca în toți anii, tineretul pregătește serbarea străvechilor datini.

Pretutindeni, daruri pentru copii, și dulci cântări, vestitoare ale misterului coborîrii blândului Iisus într'o lume care dovedește tot mai mult că L-a uitat... Farmecul și încântarea acestor sărbători, — simțământ de necuprins pe deplin în cuvinte, — și ecoul pe care ele pururea îl găsesc în toate inimile creștine, ne turbură și ne înduioșează, ca amintirea unei datorii uitate sau a unei fericiri pierdute.

Intr'un asemenea cadru, — și printr'un procedeu care pare a fi intrat în tradiție, — oamenii se simt datori să fie și miloși. Darurile scumpe și strălucitoare, destinate copilului cu dare-de-mână, stau alături de sumbrul adaos al hainelor goase și al bocancilor grosi, pentru copilul sărac, stând lângă bietul pachet cu ceva merinde al bătrânului neputincios sau al văduvei, predate cu listă și cu procesverbal.

Mulți oameni caută un sens, un rost, al sărbătorilor, — al acestui „incident" ivit în frământarea aprigă a zilelor de lucru... Iată că acest sens se vădește ca nefiind prea greu de găsit: El poate, — și trebuie, — să fie respectul pentru suferința omenească, ori unde s'ar găsi ea, și mila pentru lacrima vărsată de cel fără sprijin și fără putere.

Și nimic nu se opune, firește, ca el să constituie o tendință permanentă, iar nu o simplă relevare într'o perioadă de „plictiseală" sau un divertisment într'o epocă de îmbuibare... — **M. Negru**

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

PRIMELE MONETE ROMANE IN DACIA

de CONST. MOISIL

Una dintre problemele cele mai interesante ale istoriei noastre antice este cea privitoare la vechimea romanității în Dacia. Când au început Dacii să aibă legături cu Romanii? Ce caracter au avut primele relații dintre aceste două popoare?

De obicei când se vorbește despre legăturile dintre Daci și Romani ne vin în gând numai decât războaiele îndârjite ce le-au purtat timp atât de îndelungat unii contra celorlalți și pe'că nu putem crede că ar fi existat și relații pașnice între ei.

De altfel războaiele au atras mai mult și atenția istoricilor și de aceea au și fost studiate cu mai mare interes, pe câtă vreme legăturile pașnice, cari au existat, în anumite epoce, n'au fost decât prea puțin cercetate.

Războaiele dintre Daci și Romani au început, propriu zis, în anul 29 în. d. Cr., când guvernatorul Macedoniei, Marcus Licinius Crassus, a primit ordin să atace triburile dace din dreapta Dunării, pe cari a și reușit să le cucerească. De acum înainte urmează necontenite atacuri ale Dacilor din stânga Dunării, în scop de a libera pe frații lor și de a împedica pe Romani să se fixeze definitiv pe țărmul sudic al fluviului. Aceste atacuri și hărțueli între Daci și Romani au avut mai târziu de rezultat războaiele de distrugere din timpul împăraților Domițian și Traian.

Dar înainte de expediția lui Crassus a fost o epocă, în care Dacii au avut relații pașnice cu Romanii. In această epocă a fost domnia marelui rege dac Burebista, care a avut legături politice foarte strânse cu tot atât de marele bărbat de stat roman Pompei, conducătorul efectiv al republicei romane în acest timp. Mai mult decât atâta, când a început rivalitatea între Pompei și Caesar, regele dac a încheiat o alianță formală cu Pompei, în scop de a-l susține în lupta cu rivalul său.

Prin urmare între anii 60—43 cât a domnit Burebista au existat relații pașnice între Daci și Romani, cari s'au manifestat mai ales în domeniul politic. Nu putem preciza însă ce influență au avut aceste relații asupra Dacilor și dacă ele s'au manifestat și în domeniul economic și cultural.

Informații în această privință ne-ar putea da, în primul rând, cercetările mai intense ce ar trebui să se facă în vechile cetăți dace din diferite regiuni ale țării noastre. Căci cercetările restrânse întreprinse până acum au dat la iveală un număr de obiecte de utilitate și de podoabă, cari sunt de factură romană și par a data din primul veac înainte de Cristos.

In al doilea rând, studiul monetelor romane găsite în Dacia poate să ne furnizeze de asemenea informații prețioase. Cele mai vechi monete romane descoperite în țara noastră sunt dinarii de argint republicani. In toate regiunile României s'au găsit nu numai piese izolate, dar și numeroase tezaure de astfel de dinari.

După cercetările făcute, aceste tezaure au fost îngropaate în pământ în cursul veacului I în.

(Continuare în pag. 2-a)

O impresionantă ceremonie la Niș

Inaugurarea unui monument in amintirea Regelui Cavaler Alexandru I

Belgrad, 17 (Rador). — *In cursul unei impresionante ceremonii, a fost inaugurat Duminică la Niș un monument ridicat în amintirea Regelui Cavaler Alexandru I.*

Au asistat d. Svetkovici, președintele consiliului, membrii guvernului, patriarhul Gavrilă, precum și numeroase delegații de foști luptători și ale organizațiilor patriotice din intreaga țară.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ A ACADEMIEI ROMÂNE

D. președinte prof. Rădulescu-Motru înmânează d-nei Alexandrina Barbu Catargi, președinta „Leagănului Sf. Ecaterina", premiul de virtute „Al. Mavrogheni", acordat acestei societăți pentru opera sa de asistență socială.

Darea de seamă în corpul ziarului).

Trupe finlandeze pe skiuri, îmbrăcate în alb, trave sând o pădure